

КРЫВІНКА

СНЕЖАНЬ
№18 (244)
2019 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

МЯСЦОВАЯ ЎЛАДА

МІКАЛАЙ ШАРСТНЁЎ ПРА ПЛАНЫ НА 2020 ГОД

На сумесным пасяджэнні аблвыканкама і прэзідыума абласнога Савета дэпутатаў, якія былі прысвечаны абмеркаванню папярэдніх вынікаў 2019 года і планаў на 2020, было зроблена шмат цікавых заяваў. Вось некалькі самых яскравых.

Напрыклад, пры аднолькавых умовах гаспадарання ў Бешанковіцкім раёне поўнасцю выконваецца матрыца задач, якая мабілізуе вертыкаль улады на дасягненне канкрэтных вынікаў, у Докшыцкім-выконваюцца чатыры з пяці паказчыкаў, усяго па адным паказчыку выконваюцца ў васьмі раёнах. Пры гэтым у разрэзе пяцігадовых планаў няма ні аднаго раёна, які б забяспечваў заданне па ўсіх прагнозных паказчыках.

Таму старшыня аблвыканкама Мікалай Шарстнёў запатрабаваў ад кіраўнікоў на месцах у 2020 годзе выбудаваць работу так, каб не толькі адшукваць дадатковыя магчымасці развіцця, дзейнічаючы ўдумліва і неардынарна, але і максімальна шырока далучаць у паступальны рух наперад існуючыя пад рукой рэзервы. Пры гэтым галоўнымі з іх застаюцца павышэнне эфектыўнасці вытворчасці, нарошчванне аб'ёмаў выпуску і рэалізацыі прадукцыі.

- Без вытворчасці не будзе напаўняцца бюджэт, адпаведна, затармозіцца ўдасканаленне сацыяльнай сферы, без якой немагчыма забяспечыць спрыяльную дэмаграфічную сітуацыю. Таму даручаю камітэту эканомікі давесці кожнаму раёну такія прагнозныя паказчыкі на 2020 год, якія кампенсуюць адставанне, дапушчанае ў ранейшыя гады, - сказаў Мікалай Шарстнёў.

Акрамя таго, у ліку незадзейнічаных крыніц росту - ліквідацыя запазычанасці перад мясцовым бюджэтам, уключэнне ў абарот нерухомасці і актывізацыя продажу зямельных участкаў, павышэнне эфектыўнасці расходавання рэсурсаў, у тым ліку за кошт аптымізацыі структуры атрымальнікаў дзяржпадтрымкі.

Кіраўнік вобласці заклікаў кіраўніцтва раёнаў сур'ёзна ўключыцца ў барацьбу за гранты розных еўрапейскіх фондаў і структур - гэта патэнцыйная крыніца рэалізацыі інфраструктурных і сацыяльных праектаў у рэгіёнах.

Віцебскія весці

Партал твайго горада: http://beshankovichy.by

ГАНДАЛЬ

НІЗКАЯ АЦЭНКА РАБОЦЕ РАЙПО

Падчас «гарачай лініі», праведзенай камітэтам дзяржкантролю Віцебскай вобласці, вяскоўцы з Віцебскага, Бешанковіцкага, Гарадоцкага і Глыбоцкага раёнаў далі нізкую ацэнку рабоце спажывецкай кааперацыі.

Патэлефанаваўшыя скардзіліся на тое, што здаць лішкі сельгаспрадукцыі няпроста з-за скарачэння колькасці выязных нарыхтоўшчыкаў, неналежнай арганізацыі яе дастаўкі і адсутнасці неабходнай інфармацыі.

Неналежным чынам наладжана нарыхтоўка і ў тых раёнах, дзе арганізацыі спажывецкай кааперацыі ліквідаваныя. Асобныя нарыхтоўшчыкі адмаўлялі ў прыёмцы прадукцыі, у сувязі з несвоечасовым яе вывазам на цэнтральны склад арганізацыі. Таксама жыхары скардзіліся на нізкія цэны і скарачэнне асартыменту садавіны, гародніны і дароў лесу.

У ходзе маніторынгу, праведзенага гэтай восенню, у шэрагу гандлёвых аб'ектаў Віцебскага і Гарадоцкага раёнаў і тых, якія належаць Лепельскаму райпо выяўлена, што да наведвальнікаў не была даведзена неабходная і поўная інфармацыя аб пераліку сельгаспрадукцыі, якая закупляецца, аб закупных коштах, кантактныя тэлефоны адказных асоб. Таксама ў крамах не выконваўся асартыментны пералік. У продажы адсутнічалі айчынныя яблыкі. Не ва ўсіх аб'ектах гандлю пакупнікам прапаноўваліся свежыя агуркі і буракі.

Суб'екты гаспадарання прынялі меры па ліквідацыі парушэнняў і недахопаў, прыцягнулі вінаватых асоб да дысцыплінарнай адказнасці.

Віцебскі аблвыканкам паведаміў, што цяпер усімі гаррайвыканкамамі забяспечана выкананне заданняў, устаноўленых па закладцы прадукцыі раслінаводства ў стабілізацыйны фонд на міжсезонны перыяд 2019/2020 года. Пры гэтым вышэй за ўзровень мінулага года закладзена бульбы, гародніны, яблыкаў (104%).

Па матэрыялах Камітэта дзяржкантролю Віцебскай вобласці.

Алена Фёдарава "Вітвесці"

ТРЫ ЖАДАНЬНІ

Мароз на Каляды будуе масты,
шыбуе дарогаю гулкай,
каб вечны вандроўнік Мікола Сьвяты
наведаўся ў кіжную вулку.

Такая турбота за сэрца кране
усё чалавецтва бязь ліку.
На днях чараўнік завітаў да мяне,
высокі, з валізкай вялікай.

"Даўно ў Беларусь меркаваў я прыйсьці,
калі я тут быў і ня ўспомню!
Кажы, што табе не хапае ў жыцьці,
твае тры жаданьні я споўню."

Бязглуздыя думкі ў падкорцы плывуць,
усьмешка на твары ягоным.
"Хачу, каб народ наш узьняў галаву,
успомніў пра годнасьць і гонар.

На мове, якой пазайздросьціць жаўрук,
дзятва ўся каб зашчабятала.
Старонка, краіна мая – Беларусь,
каб зоркай калядная зазьзяла."

Сьвяты ўважна так на мяне паглядзеў,
правёў даланёю па вусах.
З хвіліну маўчаў і сказаў неўспадзеў:
"Цікавы народ -- беларусы.

Нялёгка свой шлях адшукаць вам цяпер,
знайсьці сваю долю няпроста.
А трэба вам страху пазбыцца найперш,
суседзям сваім не зайздросьціць.

Галоўнае ж, каб перасталі жлукціць
гарэлку ад раньня да раньня!
І зьявіцца сэнс у бязглуздым жыцьці,
і зьдзейсьняцца ўсе пажаданьні."

Г.Станкевіч

БАНКРУЦТВА

БЕШАНКОВІЦКІ ЛЬНОЗАВОД ЗЛІКВІДУЮЦЬ

Калі вы адкрыеце сайт бешанковіцкага райвыканкаму на старонцы «прамысловасьць», то знойдзеце там пералік трох прамысловых прадпрыемстваў Бешанковіцкага раёна, якія яшчэ функцыянуюць у раёне. Гэта Белкатламаш, Камунальнік і Бешанковіцкі льнозавод.

Але з 28-га студзеня 2020 года ў Бешанковіцкім раёне застанецца толькі два прадпрыемствы, бо Бешанковіцкі льнозавод ліквідуюць.

Афіцыйная назва нашага льнозаводу ў апошні час была такая: філіял «Бешанковіцкі льнозавод» ААТ «Прыазёрны свет».

"Прыазёрны свет" - гэта гаспадарка ў Шумілінскім раёне, куды ўваходзілі два льнозаводы, Бешанковіцкі і Шумілінскі. Шумілінскі льнозавод быў зліквідаваны яшчэ ў 2015 годзе. Зараз рашэньнем назіральнай рады вырашана зліквідаваць і Бешанковіцкі.

Гэта значыць, што 40 чалавек рабочых льнозавода застануцца без працы.

Гэта значыць, што ў Бешанковіцкім раёне, дзе 30 гадоў таму сеялі 2500 гектараў "блакітнага золата", у найбліжэйшай будучыні лён сеяць не будуць.

Г.Станкевіч

РАСПРАДАЖА

НА АЎКЦЫЁНЕ «ВІЦЕБСКАБЛ-МАЁМАСЬЦЬ»

3-га сьнежня 2019 года ў Віцебску прайшоў аўкцыён, на якім былі выстаўленыя будынкі былой Рубежскай школы, былога Сініцкага дзіцячага садка і былой Пліскай клуба-бібліятэкі. Нягледзечы на тое, што будынкі прадаваліся па сьмяхотных коштах, яны засталіся не прададзенымі. Прыкладам, будынак у Плісах прапаноўвалі купіць за адну базавую велічыню.

У будынку былога садка ў Сініцах ёсьць вадаправод, ацяпленьне і каналізацыя. Першапачатковая цана за ўсё тое была прапанаваная 11 базавых велічынь.

Найдаражэйшым аб'ектам, які быў выстаўлены на продаж 3-га сьнежня, быў будынак Рубежскай школы, таксама з вадаправодам, каналізацыяй і ацяпленьнем. За яго прапаноўвалі 12 базавых велічынь.

Наступны аўкцыён, дзе будуць прапаноўвацца тыя ж аб'екты, будзе ўжо ў новым 2020-м годзе. Зразумела, што кошт Рубежскага і Сініцкага аб'ектаў будзе паніжаны яшчэ больш.

М.Васільеў

ГАНЧАРСТВА

КУЛЬТУРНАЯ СПАДЧЫНА БЕЛАРУСІ

Дакладна вядома, што Бешанковіцкі раён быў буйным цэнтрам ганчарства, але сярод рэшткаў керамікі дагэтуль свістулькі не траплялiся. А тут за апошні час адразу некалькі знаходак - і што ні свістулька, то ў працоўным стане. Прычым артэфакты зямля аддае не спецыялістам, а звычайным людзям - каму ў агародзе, каму падчас разбору старога падмурка. А адна з іх наогул унікальная цацка, выканаая ў рэдкай для свістулькі антрапаморфнай форме.

Абедзве свістулькі ў выглядзе чалавека знайшлі на беразе Дзвіны. У сярэднявеччы тут праходзіў гандлёвы шлях з варагаў у грэкі, а ў Бешанковічах праводзіўся буйны кірмаш. Па ўсім відаць, свістулькі былі ходавым таварам. Ахрысцілі чалавечка вульскім, бо паднялі з вады побач з Вулай

У выставачнай зале Дома рамёстваў светла, утульна і ярка. З розных кутоў глядзяць работы мясцовых майстроў і экспанаты, сабраныя імі ў час этнаграфічных экспедыцый: ўзорныя ручнікі, разнастайнае начынне, старадаўні куфар. Ёсць і сапраўдныя жамчужыны. Алеся Аўчыннікава беражліва, як крыштальнага, бярэ ў далонь таго самага архаічнага чалавечка. Узрост свістулькі, а заадно дзіцячай цацкі-бразготкі, ўражвае - каля 500 гадоў.

- Мы называем яе проста «Вульскі чалавечак» - па месцы, дзе фігурку ўпершыню ўбачылі, - уводзіць у курс справы субяседніца. - У нашым Доме рамёстваў - аднаўленая мной рэпліка. Арыгінал «жыве» ў прыватнай калекцыі. Гэты цуд з гліны вылучае рэдкая антрапаморфная форма. Нешта падобнае можна пералічыць па пальцах адной рукі не тое што на Віцебшчыне, у краіне.

Вульскага чалавечка прынесла вада. У IX-XI стагоддзях праз Бешанковічы па рацэ праходзіла частка гандлёвага шляху «з варагаў у грэкі». Але знаходку з гліны датуюць прыкладна XVI стагоддзем. Справа ў тым, што мясцовы аматар гісторыі, музейшчык Аляксандр Мачульскі выявіў яе ў Дзвіне па суседстве з манетамі 1560 года. Так што, магчыма, эксклюзіў яшчэ старэй, чым думаюць. У Бешанковічах свістулькі растуць проста з зямлі, жартуе наша гераіня:

- Першую, у выглядзе баранчыка, гадоў 10 таму я выпадкова адкапала ва ўласным гародзе. Паводле яе ўвазе, фактуры можна было выказаць здагадку, як выглядалі падобныя працы. Потым быў конік, а нядаўна - той самы чалавечек- «Волат». Калі мы сталі раскручваць гэтую антрапаморфную свістульку ў СМІ, даведаліся пра яшчэ адну. Мясцовы жыхар Сяргей Брыль набраў мой нумар і падзяліўся: разбіраючы стары падмурак у вёсцы Пірагі, наткнуўся на нешта цікавае. Так гэтым летам нашы фонды папоўніла цацка-свістулька ў выглядзе вершніка. Вершнік - традыцыйная славянская цацка, у аснове якой - вобраз паганскага бога сонца Ярылы." Сёння ў керамічнага сімвала гісторыі краю новае імя - волат. Краязнаўцы пацвердзяць: у раёне шмат легенд аб волатах, ёсць курганы, таму не выключаюць, што рамеснікі імкнуліся ілюстраваць легенды пра магутнага абаронцу роднай зямлі.

Зараз культуразнаўцы Бешанковіцкага раёна занятыя тым, што збіраюць навуковае дасье па тэме аўтэнтычных свістулек, каб традыцыі іх вырабу надаць статус нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці Беларусі. А яшчэ наладзілі выпуск рэплік здабытых артэфактаў.

Пабачыць унікальныя цацкі-свістулькі і дзесяткі іншых рарытэтаў, што цудам захавала для нашчадкаў час, можна на выставе. Яна нядаўна адчынілася ў Віцебску. Назва адпаведная - "Рарытэт". Тут і роспіс па шкле, і кавальства, пісанкі, драўляная скульптура, вязанне касцяной іголкай. Народны талент - рознабаковы і яркі.

По матэрыялах "СБ" і БТ

ЗДАРОЎЕ

ДАРАГІЯ ЛЕКІ

Якасныя замежныя лекі знікаюць з аптэк, бо трэба прымусіць нас аддаваць свае грошы за айчынныя аналагі. Задача — 50 % рынку лекаў мусіць быць айчынным. Пакуль беларусы думаюць, як выжыць, дзяржаву хвалюе пытанне, як на нас зэканоміць. Ці зарабіць.

Нашыя лекі менш эфектыўныя за імпартныя. А замежныя медыкаменты дзяржаўнымі метадамі з рынку выціскаюць — і кошты растуць. Хварэць у Беларусі цяпер дорага. Разбярэмся, хто і чаму не дае беларусам лячыцца танна.

«Мы можам вырабляць свае лекі. І тады была пастаўленая задача: да 50 % уласнай вытворчасці. Мы дасягнулі», — запэўніў Аляксандр Лукашэнка.

План аддаць 50 % рынку айчынным лекам сапраўды зрэалізавалі. Пра якасць тых лекаў гаворкі не было. Галоўны рэдактар сайту «Ежедневник» Сяргей Сацук, вядомы сваімі медычнымі расследаваннямі, звяртаў увагу на тое, як штогод расце колькасць сканфіскаваных з абарачэння лекавых сродкаў. У 2017 годзе з 23-х няякасных найменняў пятнаццаць былі беларускія. То бок 65 % ад усіх. У 2014 годзе гэтая доля была ўсяго 10 %. У 2018 годзе забарону наклалі толькі на тры найменні лекаў, і ўсе тры — беларускія.

Каб куплялі беларускія аналагі, з рынку зніклі замежныя «Тэрафлю», «Колдрэкс», «Адэстон», «Тамоксіфэрэн». Людзей пазбаўляюць выбару — што купляць і чым лячыцца. Дзяржаўная палітыка прывяла да таго, што беларусы масава набываюць лекі за мяжой. У Вільні на прэпараты для хіміятэрапіі беларусам адмыслова робяць зніжкі — на 20 %. Тым часам на радзіму гэтыя прэпараты не завозяць увогуле — каб куплялі беларускае.

Віталю для курсу лячэння мочакаменнай хваробы трэба было прапіць курс «Праліту» і «Цыстону». Лекі ён набыў ва Украіне, бо якраз быў там па справах, і заўважыў, што кошты ніжэйшыя. І такім чынам зэканоміў 100 рублёў.

«Праліт суперкапсулы». У нас яны каштуюць 27–30 рублёў, а ва Украіне — 15–20 рублёў. То бок 10 рублёў — з кожнага пачка. 9 пачкаў мне трэба выпіць — 90 рублёў розніца«, — падлічвае Віталь Любянчук.

У Польшчы можна зэканоміць яшчэ больш. 14 капсулаў «Лінэкс фортэ» ў Польшчы — 10 рублёў супраць нашых 15 рублёў. «Эсэнцыяле фортэ», для пячонкі, 50 штук каштуюць танней, чым пачак 30 штук у нас. Рыбін тлушч «Мэлер» таннейшы на 7 рублёў, «Плавікс» для разрэджвання крыві — 28 таблетак за 60 рублёў, супраць 43.

«Дзве версіі, чаму такая розніца. Альбо хтосьці дакладае да кошту сваю долю альбо кепска дамаўляецца», — тлумачыць для сябе такія кошты Віталь.

Гэтак жа лічыць і Лукашэнка:

«Самае галоўнае — гэта ўсталяванне таго кошту, які існуе на сусветных рынках, і праца без пасярэднікаў. Вядома, што пасярэднікі да 30 %, а часам і больш павялічваюць кошты».

Для адных лекі — гэта толькі паказнікі і долі рынку, для іншых — пытанне жыцця і смерці.

«Так выглядае тое, што каштуе 60 еўра, калі везці з-за мяжы, ці 90, калі набываць тут у перакупаў. Такая прылада-помпа, каб паставіць сэнсар», — кажа Крысціна Вітушка.

Гэта сучасная сістэма маніторынгу глюкозы для хворых на дыябет, якая дазваляе хутка даведацца ўзровень цукру ў крыві. У нас яе афіцыйна не прадаюць. Альтэрнатыва — толькі праколатыя пальцы, глюкометр і тэст-палоскі.

«Гіпаглікемічная кома — калі ўзровень цукру зніжаецца вельмі моцна. І калі гэта адбываецца ў сне, можна не прачнуцца. І калі ёсць такая прылада, то можна назіраць і прыблізна ведаць, у які час зніжаецца крытычна, ставіць будзільнік, прачынацца, мераць», — тлумачыць неабходнасць прылады Крысціна.

Датчык трэба мяняць кожныя два тыдні. Адразу шмат праз мяжу не правязеш, таму ўвесь час даводзіцца прасіць некага са знаёмых. Здароўе жанчыны залежыць ад людзей, якія ёй дапамагаюць. А хто дапаможа астатнім беларусам?

Белсат

ПРАВАПАРАДАК

ПРАКУРАТУРА ПАВЕДАМЛЯЕ

На тэрыторыі Бешанковіцкага раёна за 9 месяцаў 2019 года непаўналетнімі здзейснена 4 злачынствы (адзначаецца рост злачыннасці + 100% да ўзроўню мінулага года). Тры злачынствы з чатырох здзейсненыя навучэнцамі УА «Ульскі дзяржаўны ліцэй сельскагаспадарчай вытворчасці ім. Л.М. Даватара».

Пракуратурай раёна сумесна з камісіяй па справах непаўналетніх і аддзелам па адукацыі праведзена праверка прычын і ўмоў, якія садзейнічалі ўчыненню злачынстваў, эфектыўнасці прафілактычнай працы з навучэнцамі дадзенай установы адукацыі.

Вынікі праведзенай праверкі разгледжаны 29-га кастрычніка 2019 г. на аператыўнай нарадзе пры пракуроры раёна А.Старчанкі з удзелам намесніка старшыні райвыканкама М.Заблоцкага, намесніка старшыні камісіі па справах непаўналетніх А.Буйловай, спецыяліста аддзела па адукацыі А.Сафонавай, інспектара ІСН Бешанковіцкага РАУС А.Адамовіча, намесніка дырэктара УА "Ульскі дзяржаўны ліцэй сельскагаспадарчай вытвор-часці імя Льва Даватара» У.Пясецкага.

Па выніках аператыўнай нарады распрацаваны комплекс дадатковых мер па стабілізацыі аператыўнай абстаноўкі. У адрас ліцэя падрыхтавана адпаведнае прадстаўленне.

А.Тутэйшы
па матэрыялах сайта бешанковіцкага выканаўчага камітэту

З СУДОВАЙ ЗАЛЫ

ВЫНЕСЕНЫ ПРЫСУД

Суд Бешанковіцкага раёна вынес прысуд па справе п'янага бяспраўніка, па віне якога ў траўні гэтага года загінулі тры чалавекі, яшчэ двое атрымалі цяжкія траўмы, а сам ён схаваўся з месца ДТЗ, паведамляе Вярхоўны суд. Нагадаем, п'яны бяспраўнік на Citroën Xantia ноччу 8-га мая ехаў па дарозе Бешанковічы - Асавец. У салоне знаходзіліся пяцёра пасажыраў. Ніхто не быў прышпілены рамянямі бяспекі.

Вадзіцель не справіўся з кіраваннем, з'ехаў у кювет і перакуліўся.

Тры пасажыры (27-гадовы і 26-гадовы мужчыны, 23-гадовая жанчына) загінулі на месцы здарэння. Яшчэ два пасажыры атрымалі цяжкія траўмы.

Вадзіцель з месца здарэння ўцёк, аднак неўзабаве быў затрыманы міліцыяй.

Мужчына прызнаны вінаватым у парушэнні ПДР асобай, якая кіравала транспартным сродкам у стане алкагольнага ап'янення, якое пацягнула па неасцярожнасці смерць больш за дзве асобы і прычыненне цяжкага цялеснага пашкоджання. Ён прызнаны вінаватым таксама ў свядомым пакіданні пацярпелых ў небяспечным для жыцця і здароўя стане.

Прысуд - 8 гадоў 6 месяцаў пазбаўлення волі і штраф 5100 рублёў. Мужчына таксама на 5 гадоў пазбаўлены права займацца дзейнасцю, звязанай з кіраваннем транспартнымі сродкамі.

Прысуд можа быць абскарджаны.

TUT.BY

ЭКАНОМІКА

У ТРОЙЦЫ ЛІДАРАЎ

Бешанковіцкі раён знаходзіцца ў тройцы лідараў Віцебскай вобласці па вытворчасці малака. Але ён саступае Віцебскаму і Гарадоцкаму раёнам. Гарадоцкі раён зрабіў рывок наверх за кошт прыватніка — філіяла «Віраўлянскі» ЗП «Дзецка-сельскі-Гарадок». Яшчэ тры гады таму ў сярэднім ад каровы там атрымлівалі амаль 8 000 кг малака.

Каментар начальніка ўпраўлення жывёлагадоўчай прадукцыі Камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні Віцебскага аблвыканкама Віктара Шабалава:

- Па папярэдніх дадзеных, у вобласці за 11 месяцаў атрымалі 53,8 тысячы тон малака, або 106,1 працэнта да такога ж перыяду 2018 года. За лістапад - 110,5 працэнта. Наперадзе Віцебскі, Гарадоцкі і Бешанковіцкі раёны, дзе адпаведна атрымана ад каровы 5432, 5331 і 4925 кілаграмаў. У гэтай тройцы можа выклікаць здзіўленне Гарадоцкі раён, які ў недалёкім мінулым быў ці ледзь не ў канцы «турнірнай табліцы». Адказ просты: сюды прыйшоў прыватны капітал - замежнае прадпрыемства, якое спачатку пабудавала МТФ на 1000 галоў, а ў мінулым годзе яшчэ адну - на 1800. Толькі за 10 месяцаў там атрымана ад каровы па 6400 кілаграмаў малака.

У цэлым Віцебская вобласць, якая мінусавала адносна малака, упершыню выйшла на плюс з пачатку года - 100,2 працэнта - дзякуючы таму, што ў лістападзе далі прыбаўку 3,9 адсоткі.

Прыкметны апошнім часам рух наперад Аршанскага раёна.

Пакуль не выйшлі з мінусу Шумілінскі, Вушацкі, Чашніцкі, Браслаўскі і Глыбоцкі раёны.

"СБ"

ПАЛІТАЛОГІЯ

ЧАС СЦЯЛІЦЬ САЛОМКУ?

Пагоня за светам, што імкліва змяняецца, патрабуе пастаяннай карэкціроўкі заканадаўства, у тым ліку і Асноўнага закона краіны — Канстытуцыі. Чаго варта чакаць беларусам?

Кожная краіна, нават тая, што прэтэндуе на ролю аднаго з полюсаў у сучасным свеце, — усяго толькі трэска ў бурных водах гісторыі. Адрозніваюцца краіны паміж сабой толькі ступенню разумення элітамі напрамку мэйнстрыму (англ. mainstream — «асноўная плынь»).

У краінах-лідарах эліты не спрабуюць веславаць супраць плыні, чаго не скажаш пра краіны-ізгоі. Кожная з іх, нібы няшчасныя сем'і ў рамане Льва Талстога «Ганна Карэніна», «нешчаслівая па-свойму» з-за таго, што спрабуе супрацьстаяць мэйнстрыму.

У 1975 годзе ў Беларусі колькасць гарадскога насельніцтва перавысіла колькасць сельскага — і тым самым завяршыўся фармальны пераход ад аграрнай эканомікі да індустрыяльнай. Наступны пераход ад эканомікі індустрыяльнай да постіндустрыяльнай у рэспубліцы-партызанцы быў завершаны ў 2008 годзе. Крытэрам гэтага пераходу з'яўляецца перавышэнне колькасці занятых у сферы паслуг над тымі, хто заняты ў сферы вытворчасці і прамысловасці.

Чарговы пераход кіраўнічы і інтэлектуальны сегменты беларускай эліты прымудрыліся не заўважыць. Як першы, так і другі ў сваім разуменні макрапрацэсаў працягвае «ісці ад жыцця». І варта прызнаць, што за чвэрць стагоддзя яны здолелі аддаліцца ад гэтага жыцця на салідную адлегласць.

У якасці ілюстрацыі прывяду фрагмент з артыкула старшыні прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук, доктара эканамічных навук, прафесара, акадэміка Уладзіміра Гусакова «Беларускі шлях», апублікаванага ў «СБ. Беларусь сегодня» 17 кастрычніка 2019 года: «Менавіта буйнатаварны сектар у цяперашні час утрымлівае ў краіне эканоміку. Усё астатняе мае дапаможнае значэнне. Уключаючы не толькі малы і сярэдні бізнес у рэальным сектары, але і ў сферы паслуг» (вылучана. — Рэд.).

Галоўны акадэмік краіны, а па сумяшчальніцтве і галоўны эканаміст — чалавек заняты. Рэгулярна праглядаць афіцыйную статыстыку часу ў яго няма. Але прафесійнаму пенсіянеру, аўтару «Азбукі паліталогіі» нішто не перашкаджае звярнуцца да апошняга нумару «Статыстычнага штогодніка».

На 207-й старонцы размешчана табліца «Структура вытворчасці валавога ўнутранага прадукту», згодна з якой уклад у ВУП сферы вытворчасці склаў у 2018 годзе 37,9%, сферы паслуг — 47,7% і чыстых падаткаў на прадукты — 14,4%.

Безумоўна, уклад вытворчасці ў ВУП усё яшчэ істотны. Але чаму робіцца высновы, што беларуская вытворчасць сваёй долі ў ВУП абавязаная выключна буйнатаварнаму сектару? Перагортваем старонку штогодніка: будаўніцтва — 5,4%; сельская, лясная і рыбная гаспадарка — 6,4% плюс іншыя дробязі. На долю ж апрацоўчай прамысловасці ў 2018 годзе прыйшлося толькі 21,5%!..

Без карэкціроўкі не абысціся

Між іншым, артыкул акадэміка ў самай салідней газеце краіны пачынаецца са сказу: «Свет імкліва змяняецца». З гэтым не паспрачаешся, пытанне толькі ў тым, якія змены заўважаюць насельнікі верхніх паверхаў уладнай «вертыкалі» — гэтага сучаснага аналагу «вежы са слановай косці»?

У Беларусі сланы не водзяцца, таму не варта здзіўляцца дэфіцыту слановай косці ў краіне. Але ў Беларусі не робяцца і легкавыя электрамабілі, што не перашкаджае асобным шчаслівчыкам атрымліваць іх у якасці падарункаў — прычым непасрэдна з рук вытворцы.

Пагоня за светам, што імкліва змяняецца, патрабуе пастаяннай карэкціроўкі заканадаўства, у тым ліку і Асноўнага закона краіны — Канстытуцыі. 5 снежня, звяртаючыся да дэпутатаў парламента, адзіны палітык (АП) чарговым разам нагадаў пра гэта: «Парламентарыям сёмага склікання трэба будзе падключыцца да працы над праектамі, якія знаходзяцца ў плоскасці глабальных палітычных рашэнняў. У нас ужо назапасіўся шэраг пытанняў, якія трэба разам вырашаць на ўзроўні Асноўнага закона. Таму, відаць, нам з вамі, новым складам парламента, трэба будзе арганізаваць і далучыцца да працы па ўдасканаленні нашай Канстытуцыі».

У тым, што праца будзе праведзеная якасна, сумнявацца не даводзіцца. У Беларусі сфарміраваны па-сапраўднаму працаздольны прадстаўнічы і заканадаўчы орган. Тут я сноў спасылаюся на аўтарытэт АП. У сваю чаргу, новаабраная палата абавязаная сваёй будучай працаздольнасці «выбарам, якія прайшлі ў адкрытай канкурэнтнай барацьбе», што было пацверджана ростам колькасці прэтэндэнтаў на адзін дэпутацкі мандат у параўнанні з мінулай выбарчай кампаніяй.

Пра карысць «жалезнай заслоны»

Здагадак наконт канкрэтных зменаў Канстытуцыі хапае, аднак выказваюцца яны, як правіла, недзяржаўнымі аналітыкамі і журналістамі. Кошт такіх здагадак, што зыходзяць ад тых, хто жыве на замежныя гранты, невялікі. На жаль, калегі грантасмокаў, чый хлеб з маслам аплачваюць беларускія падаткаплацельшчыкі праз бюджэт, сваімі думкамі па гэтым пытанні суайчыннікам не дакучаюць.

Нешматслоўны і сам ініцыятар чарговага перагляду Асноўнага закона. Тым не менш, як ні заканапачвай шчыліны, а вада шлях знойдзе. 5 снежня на сустрэчы з парламентарыямі АП сказаў літаральна наступнае: «Маё прынцыповае патрабаванне: мэтай меркаваных змяненняў павінна быць удасканаленне сістэмы кіравання».

На першы погляд, нічога нечаканага ў такім прыярытэце няма. Без развагаў пра неабходнасць «істотна падняць якасны ўзровень кіраўнічага корпуса краіны» за апошнія гады не абыходзілася ні адно пасланне. Беларускай эканоміцы патрэбныя энергічныя і прафесійныя кіраўнікі. З гэтым ніхто і не спрачаецца. Вось толькі дзе іх узяць?

…У гэтым сутнасць праблемы. У несучаснай дзяржаве з яе несучаснымі, часта выключна імітацыйнымі інстытутамі, сучасных кіраўнікоў не выгадаваць. Асобныя выключэнні толькі пацвярджаюць правіла.

Але як справядліва заўважыў галоўны акадэмік-эканаміст краіны: «Свет імкліва змяняецца». Таму ўсе знешнія выклікі, з якімі сёння сутыкаецца Беларусь, — гэта сучасныя выклікі! Неабходнасць змагацца за рынкі збыту — толькі адзін з прыкладаў, спароджаных сучаснасцю.

Савецкі Саюз спрабаваў адгарадзіцца ад знешніх выклікаў з дапамогай «жалезнай заслоны» і «глушылак». У нейкай ступені яму гэта ўдавалася, што дазваляла выраблять не толькі больш за ўсіх у свеце чыгуну і сталі на сярэднестатыстычную душу, але і электронна-вылічальныя машыны ўласнай распрацоўкі на ўласнай элементнай базе. Але як толькі «заслона» звалілася — ад высокатэхналагічных галін засталіся толькі рожкі ды ножкі.

Прэцэдэнты маюцца

Несучасная эканоміка не здольная выраблять сучасную канкурэнтаздольную прадукцыю. Але эканоміка — гэта толькі частка айсберга, створанага прадстаўнікамі віду Homo sapiens. Тым, хто хоча пераўзысці перадавыя краіны ў распрацоўцы і вытворчасці найноўшых электронных гаджэтаў, пачынаць варта з рэформы выбарчай сістэмы і суда. Гэта азбука.

Заклікамі адкручваць галовы і выварочваць рукі тым, хто перашкаджае адладжанай працы чальцоў участковых выбарчых камісій, сістэму кіравання да сучаснага ўзроўню не падцягнуць, а вось апусціць яе ў Сярэднявечча можна, што на практыцы і адбываецца.

Па традыцыі, якая склалася ў дзяржаве для народа, усе значныя рашэнні распрацоўваюцца ў таямніцы ад народа ў рэжыме спецаперацый. Карэкціроўка Асноўнага закона не стала выключэннем. Аднак складана сабе ўявіць, якім чынам з дапамогай перапісвання артыкулаў Канстытуцыі можна ўдасканаліць сістэму кіравання ў краіне.

Канстытуцыя ўзору 1996 года засяродзіла ўсю паўнату ўлады ў адных руках, але нават у часы Полацкага княства такая канцэнтрацыя ўлады да дабра не даводзіла. Таму не варта здзіўляцца таму, што эканамічны рост у краіне дыхае на ладан.

Нерэальна паверыць у атракцыён «Нечуванай шчодрасць» — у гатоўнасць АП падзяліцца часткай сваіх паўнамоцтваў, калі толькі ён не прыняў папярэдне несумяшчальную з жыццём дозу алкаголю. Застаецца выказаць здагадку, што гаворка ідзе пра механізм перадачы ўлады...

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

УВАГА: РАСІЯ

ТРЫМАЙСЯ ДАЛЕЙ АД РАСІІ!

Тыя беларускія кампаніі, якія нешта ствараюць, не хацелі бы працаваць з Расіяй. Прынамсі, яе, здавалася б, агромністы рынак — для іх не прыярытэт. Пра гэта сведчаць дадзеныя digital-агенцтва Artox Media Digital Group.

У рамках конкурсу «Народная марка» згаданае агенцтва правяло апытанне, пра якія рынкі марацць беларускія кампаніі — у асноўным з лёгкай прамысловасці. Высветлілася, што самыя папулярныя сярод беларусаў брэнды — пераможцы конкурсу «Народная марка-2020», — не вельмі разлічваюць на ўсходнюю суседку.

Па выніках апытанкі высветлілася, што традыцыйную большасць у жаданнях гандлявацъ набіраюць краіны Еўразаюза — 37,5% усіх апытаных. Яшчэ 22,5% кампаніяў у перспектыве разглядаюць супрацоўніцтва з Азіяй у самым шырокім сэнсе гэтага слова — ад Казахстану да Японіі і Кітаю.

Прадстаўнікі 12,5% брэндаў пажадалі размяшчаць свае тавары на паліцах крам Паўночнай Амерыкі. Афрыка і краіны Лацінскай Амерыкі прыцягваюць стратэгічныя погляды толькі трох пераможцаў «Народнай маркі-2020».

Вельмі цікавая гэтая статыстыка па галінах прамысловасці. Канешне, самы вялікі блок брэндаў харчовай прамысловасці марыць пра скарэнне ўсяго свету. І на гэта маюцца падставы, бо есці людзі не перастануць ніколі. Таму сярод класічных напрамкаў — Германія, Польшча, Казахстан і Кітай — аказаліся і адносна экзатычныя краіны: Японія, Манголія і Аўстралія.

Кампаніі, што выпрабляюць прадметы інтэр'еру, марацъ заваяваць рынкі Канады, Нарвегіі, Англіі і Іспаніі. Вытворцаў адзення прыцягвае Італія і Чэхія.

Тры кампаніі-брэнда бытавой хіміі ў якасці рынку прывабліваюць Расія і Кітай. А вось рэкламны бізнес з задавальненнем папрацаваў бы ў краінах-суседках: Украіне і Расіі.

Усяго ў апытанцы прыняло ўдзел 40 кампаній. Няшчат, але выснова даволі відавочная. Усе, хто стварае прадукцыю, амаль не разглядаюць Расію ў якасці гандлёвага партнёра. А вось тыя, чыя праца заключаецца ў прасоўванні тавараў і паслуг, і прымусу легкаверных грамадзянаў да набыцця непатрэбных ім рэчаў (рэкламшчыкі) лічаць, што даволі ўпэўнена адчувалі бы сябе на прасторах нашай усходняй суседкі.

Чаму расійскі — здавалася б, родны і велізарны — рынак не прываблівае, а адштурхоўвае беларусаў-вытворцаў прадукцыі? Часткова на гэта некалькі дзён таму даў адказ генеральны пракурор Беларусі Аляксандр Канюк. Па яго дадзеных, на 1 кастрычніка гэтага года запазычанасць расійскіх прадпрыемстваў перад беларускімі суб'ектамі гаспадарання складала каля 2,1 мільярда (!!!) долараў!

Генпракуратура займаецца пытаннямі пратэрмінаванай дэбіторскай запазычанасці ўжо пяць гадоў. За гэты час было ўзбуджана больш за 100 крымінальных спраў, удалося вярнуць больш за 100 мільёнаў долараў. Цяпер заяўлена больш за 400 пазоваў на суму больш за 130 мільёнаў долараў.

Зразумела, вытворцы хочуць атрымаць грошы за сваю прадукцыю. А вось гэтага «партнёры» ў Расіі якраз і не гарантуюць.

Таццяна Лісічэнка
"Новы Час"

ОТКРОВЕНИЯ МЕДВЕДЕВА

РОССИЯ БЕРЕТ БЕЛАРУСЬ ЗА ГОРЛО ЕДИНОЙ ВАЛЮТОЙ

Сенсационное заявление по поводу «углубленной интеграции» сделал вечером 23 декабря российский премьер Дмитрий Медведев. Как можно понять из его слов, остается не согласованной последняя, 31-я дорожная карта дальнейшей интеграции. И она — внимание! — предусматривает создание наднациональных органов, единую валюту и единый эмиссионный центр.

Медведев, таким образом, трактует остающиеся расхождения между союзниками иначе, чем это сделал министр экономического развития России Максим Орешкин по итогам переговоров Александра Лукашенко и Владимира Путина в Санкт-Петербурге 20 декабря. Орешкин тогда заявил, что «три группы вопросов, которые осталось решить, чтобы финализировать все дорожные карты», — это «договоренности в нефтяной, газовой и налоговой сфере».

Надо сказать, что и те три группы вопросов — каша, которую дай бог расхлебать. Если же ориентироваться на свежее заявление российского премьера, то все еще сложнее и — скажем откровенно — печальнее для Беларуси.

Москва жестко напоминает о невыполненном договоре

Напомню, что в последние месяцы высокие белорусские чиновники в ответ на тревоги общественности успокаивающе заявляли: переговоры в рамках «углубления интеграции» переведены в сугубо экономическую плоскость и потому, мол, суверенитету Беларуси ничто не угрожает.

При этом министр иностранных Беларуси Владимир Макей в интервью российскому агентству РБК 1 октября признался, что первоначально предложения Москвы «предусматривали включение каких-то положений, которые были абсолютно неприемлемы, в частности, для белорусской стороны». Речь шла, пояснил он, о создании «каких-то наднациональных структур, что не соответствует опять-таки положениям союзного договора».

Здесь, к слову, министр неточен. Союзный договор 1999 года как раз-таки предусматривает единые парламент, Совмин, суд, Счетную палату, эмиссионный центр. Просто в начале 2000-х Минску удалось замести эти неудобные пункты под ковер. Но, как оказалось, не навсегда.

Год назад «ультиматумом Медведева» Москва как раз и начала принуждение к «углубленной интеграции», апеллируя к подписанному Лукашенко договору 1999 года. Мол, хотите равных условий хозяйствования — давайте выполнять все в комплексе. А то вы горазды только изюм выковыривать из булки союзных договоренностей.

На пресс-конференции 19 декабря в Москве Путин, говоря о перспективах экономической поддержки Беларуси, жестко напомнил, что тот договор на 90% не выполнен. И также подчеркнул, что для продолжения этой поддержки нужно не только унифицировать налоговое и прочее законодательство, но и создать «общие наднациональные органы, контрольные и эмиссионные».

Троянский рубль для Минска

При этом ежу понятно, что под маркой единой валюты де-факто речь идет о введении в Беларуси российского рубля. Отказываться от него и придумывать ради белорусов новую союзную валюту (какое-нибудь «азиевро») Москва, понятно, не разгонится: еще чего!

При разнице экономик примерно в 30 раз поглотить «младшую сестру» с помощью единой валюты, эмиссию которой опять же наверняка будет контролировать Кремль, окажется задачкой на раз-два. Так что Беларуси предлагают троянский рубль.

Прекрасно понимая, чем это пахнет, Лукашенко не раз с эмоциональной образностью заявлял, что в Москву за зарплатой ездить не собирается. И недаром он так ожесточенно топил единую валюту в начале 2000-х. Даже апеллировал, презрев политический антагонизм, к авторитету опального экс-главы Национального банка Станислава Богданкевича.

На фоне свежего заявления Медведева может показаться странным оптимизм первого вице-премьера Беларуси Дмитрия Крутого на торжественном приеме в российском посольстве в Минске 23 декабря.

«На сегодняшний день у нас, большому счету, за исключением нескольких вопросов, которые уточнятся в ближайшие два-три дня, интеграционный пакет будет согласован. Мы подберем время, чтобы наши лидеры в торжественной обстановке его подписали или парафировали. Это придаст беспрецедентный новый импульс нашим отношениям», — цитирует ТАСС Крутого, возглавляющего с белорусской стороны рабочую группу по интеграции.

…Впрочем, заявление Медведева допускает и такую трактовку: пока стороны подпишут 30 уже согласованных карт. «Работа проделана, [дорожные] карты согласованы, и в принципе, если серьезно смотреть на интеграцию, мы можем перейти к ее форсированному продвижению, а именно исполнить то, что в этих картах значится — с первой по тридцатую, принять унифицированное законодательство, чтобы это были настоящие законы», — сказал (цитата по ТАСС) российский премьер 23 декабря в подмосковных Горках.

Нет худа без добра?

При этом Медведев подчеркнул, что все формы дополнительной поддержки Беларуси «возможны только в случае, если дорожные карты будут исполнены и воплотятся в законы».

И вот это для белорусского руководства самый неприятный момент. Попытки выторговать уступки авансом провалились. Москва не дает новых кредитов (даже тех, что уже были обещаны). Судя по всему, поставлен крест на схеме ежегодной перетаможки 6 млн тонн российской нефти, что приносило в белорусский бюджет сотни миллионов долларов. Также сотнями миллионов, а то и миллиардами долларов в год измеряются потери Беларуси от удорожания нефти в результате российского налогового маневра.

А компенсацию за него Москва готова дать только после принятия единого налогового кодекса. Который, как говорят наши специалисты, может оказаться крайне невыгодным Беларуси. Так что неизвестно еще, стоит ли овчинка выделки даже в сугубо экономическом смысле.

К тому же чистой экономики при слишком тесных отношениях с большой соседкой, у которой имперские замашки, в принципе быть не может. Это всегда пахнет политикой, угрозой постепенной инкорпорации.

Даже без последней, 31-й карты интеграционный пакет, эта большая сделка с двойным дном, несет угрозы как минимум экономическому суверенитету Беларуси. Москва же, судя по настрою, намерена дожимать и с 31-й картой, которая, если Медведев все сказал точно, уже совсем четко рисует путь к мягкому поглощению. Если не сейчас (теперь надо хоть что-то подписать, дабы сохранить лицо), так чуть позже.

Расчет Кремля строится на том, что белорусское руководство боится потерять субсидии и потому волей-неволей втянется в процесс «углубления интеграции». При этом нетрудно предвидеть, что Лукашенко будет сопротивляться, уходить от дискомфортных пунктов.

…В принципе, нет худа без добра. Новую суровую реальность, наступающую с подачи Москвы, можно использовать во благо — для реформ и диверсификации. Однако политической воли на такой подвиг у Лукашенко пока не видно.

Александр Класковский
naviny.by

ЗАМОВА?

СУДДЗЯ ГАННА ІГНАЦЕНКА І ДВА ШТРАФЫ ДЛЯ «БЕЛСАТА»

Суд Віцебскага раёна аштрафаваў журналістаў-фрылансераў Алену Шабуню і Змітра Лупача амаль на 2 тысячы рублёў паводле артыкула 22.9 КаАП.

Суддзя Ганна Ігнаценка 12 снежня прызнала журналістаў вінаватымі ў парушэнні заканадаўства аб СМІ — за супрацу з замежным медыя без акрэдытацыі ў беларускім міністэрстве замежных спраў.

Паводле рашэння суда, Зміцер Лупач мусіць сплаціць у дзяржказну штраф у памеры 42 базавых велічынь, Алена Шабуня — 32 базавыя велічыні.

Справа пра выбары і дарогу для вяскоўцаў

16 лістапада на тэлеканале «Белсат» быў паказаны відэасюжэт пра жыхароў вёскі Шэвіна, якія адмовіліся ісці на мінулыя парламенцкія выбары з-за даўняй і нявырашанай праблемы. Пратэст вяскоўцаў быў звязаны з тым, што ніводзін дэпутат не дапамог сталым ужо людзям дамагчыся маленькай саступкі — дазволу на праход па тэрыторы санаторыя «Лётцы». Раней яны хадзілі па дарозе ўздоўж плота ў суседнія Малыя Лётцы, дзе ёсць крама, аптэка, пошта і чыгуначная станцыя. Цяпер праход закрылі, і вяскоўцам даводзіцца дабірацца па дарозе, якая на тры кіламетры даўжэй.

Увага журналістаў была вельмі дарэчы, сказала на судзе старэйшына вёскі Антаніна Зайцава:

— Мы куды толькі не звярталіся — і ў віцебскія газеты, і на АНТ, і ў праграму «Времечко». Карэспандэнты прыязджалі, здымалі, запісвалі, але ніводзін сюжэт пра наша гора так і не выйшаў. Адзінае выключэнне — «Белсат», і то над людзьмі, якія хацелі нам дапамагчы, зладзілі судзілішча!

Алена Шабуня: «Суддзя паводзіла сябе скрайне зняважліва»

Працэс над журналістамі вяла суддзя Ганна Ігнаценка. На думку Алены Шабуні, паводзіны суддзі былі абуральныя:

— Суддзя не задаволіла ніводнага хадайніцтва, у тым ліку на ўдзел у працэсе сябра ГА «БАЖ», праваабаронцы Паўла Левінава. Яна не давала гаварыць, перабівала, рабіла недарэчныя заўвагі, пагражала. А калі я папрасіла зрабіць перапынак і пайшла да старшыні суда, каб падаць на яе скаргу, суддзя ўжо была там і пра нешта раілася. Верагодна, і рашэнне пра тое, як нас пакараць, яна не прымала самастойна.

Журналістка пяць разоў заяўляла адвод суду, і штораз суддзя канстатавала, што для гэтага няма падставаў.

Паводзіны суддзі Ганны Ігнаценка абурылі і журналістаў, якія прыйшлі асвятляць працэс. А Паўла Левінава яна ўрэшце выдаліла з залы суда, бо ён неаднаразова звяртаў увагу на памылкі падчас разгляду адміністрацыйнай справы.

Зміцер Лупач: «Хоць суд і знаходзіцца на вуліцы Праўды, але праўды ў ім няма»

Алену Шабуню паводле арт. 22.9 КаАП сёлета судзілі другі раз, а для Змітра Лупача працэс у Віцебску стаў ужо чацвёртым. І самым працяглым, кажа журналіст:

— Самы кароткі суд у мяне працягваўся 23 хвіліны, а гэты ажно чатыры гадзіны. Суддзя блыталася ва ўласных словах, зацягнула знаёмства з пісьмовымі дакументамі, і адзінае, што было добра — гэта поўны прагляд праграмы «Аб'ектыў», дзе быў наш сюжэт. Паўгадзіны ўсе глядзелі навіны, прычым было відаць, што гэта цікава і самой суддзі. Але канчатковы вынік быў прадказальны: два штрафы. Мне больш, як «рэцыдывісту», Алене на 10 базавых меншы.

Зміцер Лупач адзначае і яшчэ адну асаблівасць. Пэўна, таму, што сюжэт тычыўся выбараў, адміністрацыйную справу супраць журналістаў распачалі і скончылі ў рэкордна кароткі тэрмін. Сюжэт выйшаў 16 лістапада, а ўжо назаўтра міліцыянты пачалі шукаць сведак. Не прайшло і месяца, як было абвешчана судовае рашэнне.

Павел Левінаў: «Пастанову будзем абскарджваць»

На думку праваабаронцы Паўла Левінава, якога выдалілі з пасяджэння, суддзя прадэманстравала не толькі прававую непісьменнасць, але і слабае веданне працэсуальнага заканадаўства, таму зрабіла шмат памылак падчас пасяджэння.

Што да вынікаў, то Павел Левінаў гатовы дапамагчы ў абскарджванні пастановы:

— Алена Шабуня і Зміцер Лупач рэалізоўвалі сваё права на свабоду выказвання ўласнага меркавання, і за рэалізацыю гэтага права іх караюць. Пра якую прававую дзяржаву тут можна казаць? Скарга будзе пададзена ў Віцебскі абласны суд, а калі гэты орган не верне сітуацыю ў прававое поле, то журналісты будуць вымушаныя звярнуцца ў вышэйшыя інстанцыі, аж да Камітэта ААН па правах чалавека.

baj.by

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 29.12.2019 у 15.20
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.